

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 43/2017)

София, 25 октомври 2017 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 19.10.2017 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	7
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Внос и износ на плодове и зеленчуци	8
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 19.10.2017 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

По оперативни данни, към 19.10.2017 г. жътвата на маслодаен слънчоглед е почти приключила (99,4% реколтирани площи), като са прибрани 1 836,5 хил. тона. Количеството е с 9,3% над отчетеното по същото време на 2016 г., в резултат от увеличение на реколтираните площи, съчетано с леко повишение на средния добив. При продукцията от царевица за зърно също се отчита ръст на годишен база – с 8,4%, до 2 138,1 хил. тона, който е изцяло вследствие на нарастване на средния добив спрямо миналата година.

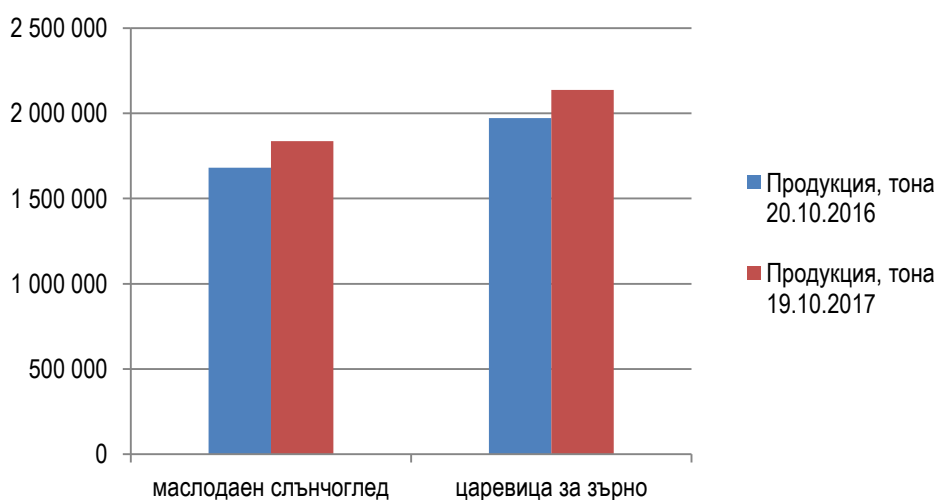
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 19.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	19.10.2017					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	8 100 846	8 052 525	99,4%	1 836 479	228	6,5%	7,3%	9,3%	1,8%
царевица за зърно	4 182 239	3 683 101	88,0%	2 138 065	581	-1,1%	-0,7%	8,4%	9,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 19.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Реколта от пролетници

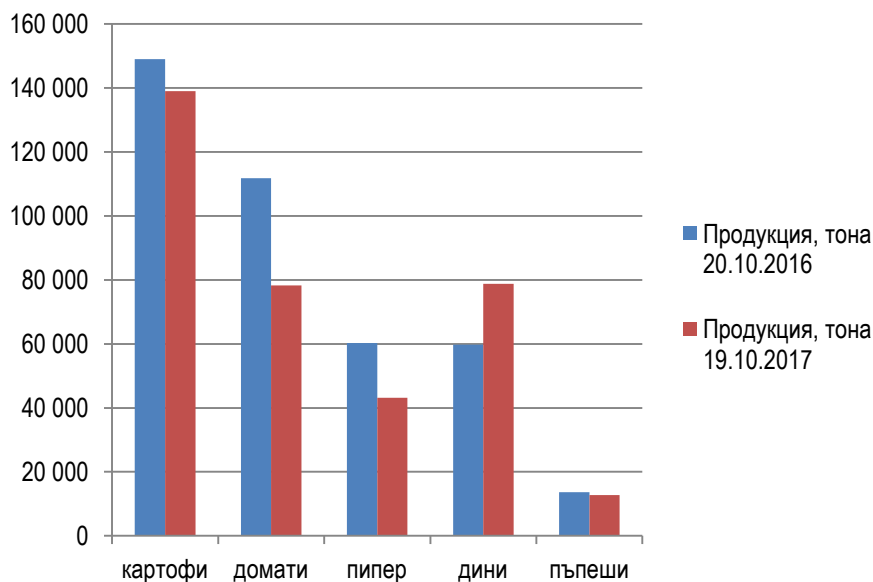
Според оперативните данни, към 19.10.2017 г. продукцията от дини е с 31,8% над нивото отпреди една година. Същевременно, производството на пъпеши, картофи, пипер и домати намалява с между 6,5% и 30% на годишна база. Най-значителен спад е налице при доматите, поради съществено намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Реколта от пролетници към 19.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	19.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	115 872	100 023	139 010	1 390	-3,9%	-10,3%	-6,7%	4,0%
домати	37 236	35 437	78 309	2 210	-16,7%	-16,3%	-30,0%	-16,3%
пипер	30 276	29 782	43 140	1 449	-22,6%	-22,4%	-28,4%	-7,7%
дини	36 985	36 878	78 752	2 135	21,3%	24,3%	31,8%	6,1%
пъпеши	13 782	13 752	12 749	927	2,7%	6,9%	-6,5%	-12,5%
фасул	42 005	40 678	6 018	148	23,1%	24,0%	30,9%	5,7%
градински грах	30 349	25 859	9 797	379	58,7%	50,8%	50,5%	-0,3%
леща	40 603	37 582	4 869	130	109,3%	93,7%	92,7%	0,0%
соя	115 205	80 806	14 757	183	-20,7%	-43,5%	-20,1%	41,9%
ориз	96 155	23 770	15 917	670	-4,2%	-21,1%	-13,1%	10,2%
овес	111 337	86 040	21 021	244	3,4%	-11,9%	-2,4%	10,9%
сорго	25 812	20 555	5 454	265	-10,9%	1,5%	16,1%	14,2%
шарен слънчоглед	59 257	55 047	10 416	189	-25,2%	-9,0%	-6,5%	2,7%
царевица силажна	176 638	158 012	338 375	2 141	5,0%	-4,1%	-9,0%	-5,2%
пролетен ечемик	46 001	34 706	13 122	378	48,5%	12,4%	43,7%	27,7%
фуражен грах	309 116	304 756	95 629	314	192,8%	191,8%	136,4%	-18,9%
памук	31 382	9 240	838	91	-11,8%	-37,1%	-41,4%	-6,2%
лен	1 059	719	86	120	17,7%	-12,8%	41,0%	62,2%
тютюн Ориент.	31 571	31 567	4 298	136	-35,5%	-29,7%	-29,0%	0,7%
тютюн Бърлей	6 328	6 322	827	131	3,6%	15,6%	3,4%	-10,3%
тютюн Вирджиния	35 107	30 897	4 917	159	-4,0%	-6,5%	-0,4%	6,7%

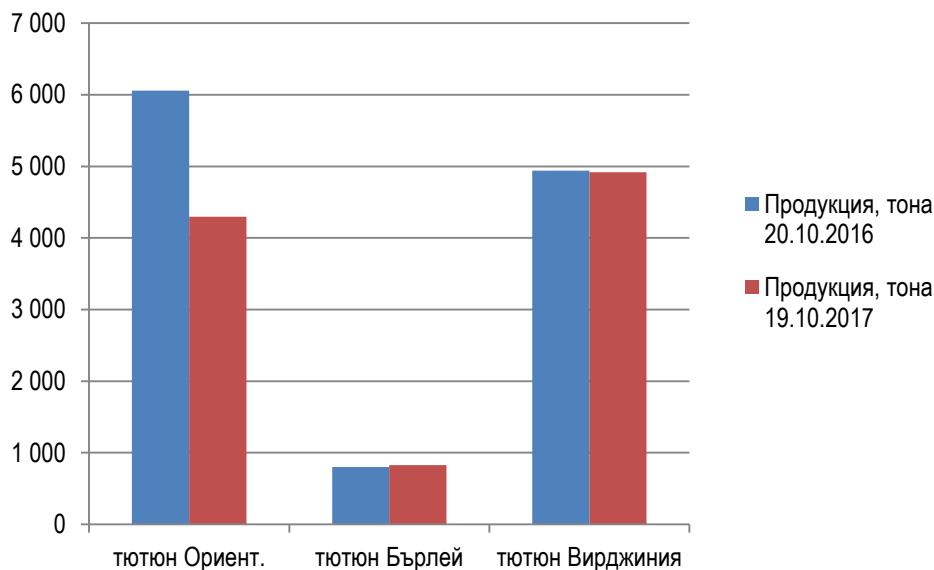
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 19.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

Средните добиви от картофи и дини са съответно с 4% и 6,1% по-високи спрямо отчетените година по-рано, докато тези от пипер, пъпеши и домати намаляват в рамките на 7,7% - 16,3%.

Производството от основни сортове тютюн към 19.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативни данни, към 19.10.2017 г. производството от кайсии, малини и лавандула бележи ръст от 52,8% до 75,7% на годишна база, което се дължи на повишение както на реколтираните площи, така и на средните добиви. При производството на вишни, маслодайна роза, ягоди, круши, череши и ябълки се наблюдава по-умерено увеличение – в рамките на 2,5% - 7,3%, докато производството на лозя (винени и десертни), праскови и сливи намалява с между 5,7% и 12,3%. Най-чувствителен спад се наблюдава при сливите, в резултат на по-бавно прибиране на реколтата и леко намаление на средния добив спрямо миналата година.

Към момента, при повечето от трайните насаждения се отчитат по-високи средни добиви спрямо реколтата `2016, като увеличението достига до 44,2% при кайсиите. По-съществено намаление на средния добив е налице само при винените лозя (с 5,7%).

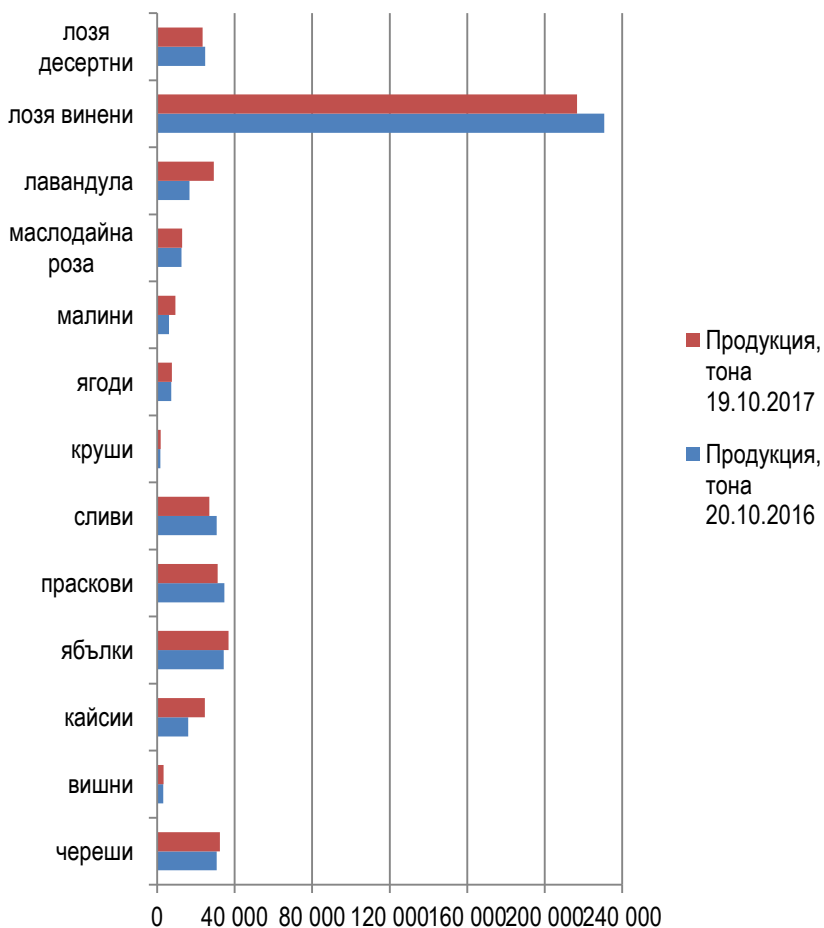
Реколтата от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 19.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	19.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
череши	78 870	69 889	32 390	463	1,5%	-4,0%	5,2%	9,5%
вишни	13 894	11 356	3 293	290	1,5%	1,2%	2,5%	1,4%
кайсии	28 753	28 202	24 636	874	1,2%	6,0%	52,8%	44,2%

	19.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	47 688	35 249	36 901	1 047	-2,4%	-10,3%	7,3%	19,7%
праскови	40 041	38 717	31 318	809	-5,7%	-8,3%	-10,0%	-1,8%
сливи	64 348	53 107	26 923	507	3,8%	-9,0%	-12,3%	-3,6%
круши	4 496	3 366	1 806	537	4,0%	-5,3%	4,5%	10,3%
ягоди	9 998	9 388	7 640	814	-2,5%	-6,6%	4,3%	11,7%
малини	21 925	19 916	9 477	476	25,6%	25,1%	54,2%	23,3%
маслодайна роза	34 498	34 498	12 944	375	4,9%	4,9%	3,5%	-1,6%
лавандула	78 704	77 891	29 329	377	47,1%	49,6%	75,7%	17,4%
лозя винени	491 930	437 767	216 647	495	-3,6%	-0,3%	-6,1%	-5,7%
лозя десертни	49 545	44 489	23 448	527	-0,6%	-3,6%	-5,7%	-2,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 19.10.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г.**

2. Есенна кампания

По оперативни данни, към 19.10.2017 г. е извършена предсеитбена подготовка на 10 566 132 дка, а дълбока оран – на 4 179 854 дка, при съответно 10 119 896 дка и 4 135 142 дка година по-рано.

Засети площи с есенници към 19.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г., дка

Култура	20.10.2016	19.10.2017	Изменение, %
пшеница	5 512 863	6 297 811	14,2%
ечемик	694 710	637 741	-8,2%
маслодайна рапица	1 474 197	1 502 064	1,9%
ръж	17 350	17 375	0,1%
тритикале	46 447	38 059	-18,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

В сравнение със същия период на 2016 г., засетите площи с ръж, маслодайна рапица и пшеница са с между 0,1% и 14,2% повече, а тези с ечемик и тритикале - съответно с 8,2% и 18,1% по-малко.

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 16 – 22 октомври 2017 г. през Пристанище Варна¹ са експортирани 70,1 хил. тона пшеница, докато износ на ечемик и рапица не е осъществен. Общо за периода от началото на пазарната 2017/18 година до момента, износът на пшеница през порта нараства с 44,6% на годишна база, до 1 225,4 хил. тона, а този на ечемик – над четиринадесет пъти, до 86,7 хил. тона. Същевременно, експортираното количество рапица намалява с 30,9%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07. – 22.10.2016	03.07. – 22.10.2017	Изменение
пшеница	847 350	1 225 446	44,6%
ечемик	6 035	86 684	1 336,3%
рапица	193 215	133 597	-30,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По оперативни данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, до момента през порта са изнесени 6 хил. тона пшеница (близо три пъти повече

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

спрямо същия период на миналата година), докато експорт на ечемик и рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общо за периода 04.09. – 22.10.2017 г., износът на царевица през порта нараства над шест пъти на годишна база, докато този на слънчоглед е на приблизително същото ниво (-0,5%).

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09. – 22.10.2016	04.09. – 22.10.2017	Изменение
царевица	33 432	217 473	550,5%
слънчоглед	51 509	51 272	-0,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2017/18 година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за търговията на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2017, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2017 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 22.10.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Внос и износ на плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2017, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 18.10.2017 г. средните изкупни цени на царевица, хлебна пшеница, ечемик и рапица отбелязват леко седмично повишение, в рамките на 0,4% - 0,9%, докато тези на фуражна пшеница и слънчоглед остават без промяна.

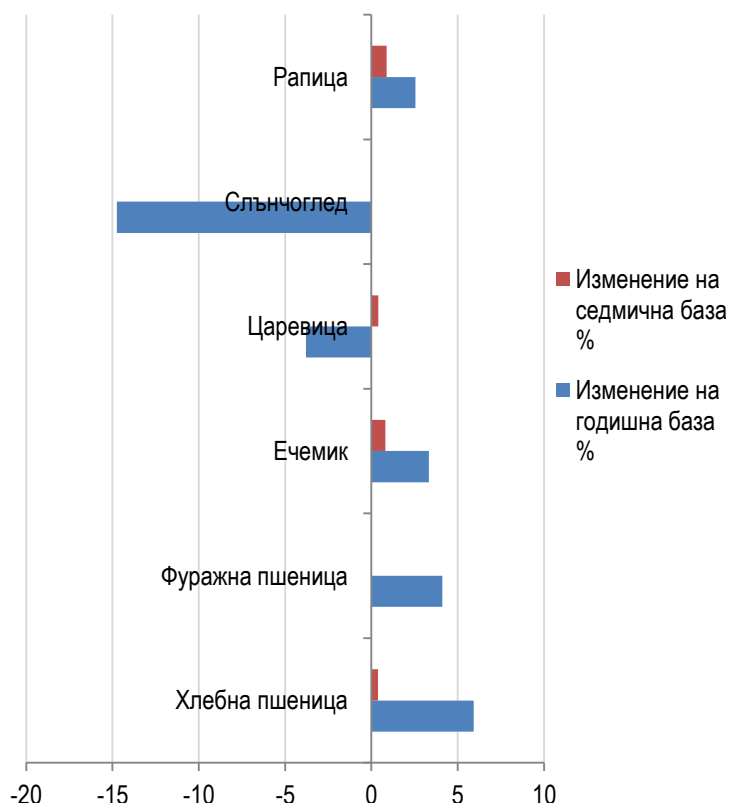
Средно за страната, изкупните цени на рапица, ечемик и пшеница (хлебна и фуражна) са с между 2,6% и 5,9% над нивата отпреди една година. От друга страна, при царевицата и слънчогледа се регистрира понижение на изкупните цени на годишна база, съответно с 3,8% и 14,8%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 18.10.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	19.10.2016	11.10.2017	18.10.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	253	267	268	5,9	0,4
Фуражна пшеница	244	254	254	4,1	0,0
Ечемик	240	246	248	3,3	0,8
Царевица	264	253	254	-3,8	0,4
Слънчоглед	637	543	543	-14,8	0,0
Рапица	666	677	683	2,6	0,9

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 18.10.2017 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 20.10.2017 г. средната цена на едро на полски домати на тържищата в страната бележи ръст от 43,4% на седмична база. При десертното грозде, картофите, зеления пипер, оранжерийните домати и ябълките също се отчита поскъпване, но по-умерено - с между 5,1% и 18,5%.

Средните цени на едро на десертно грозде, зелен пипер, оранжерийни домати и ябълки са с между 3,8% и 66,7% по-високи спрямо същия период на 2016 г., като най-значителен ръст е налице при ябълките. При предлагането на едро на картофи се наблюдава запазване на средната цена на нивото отпреди една година.

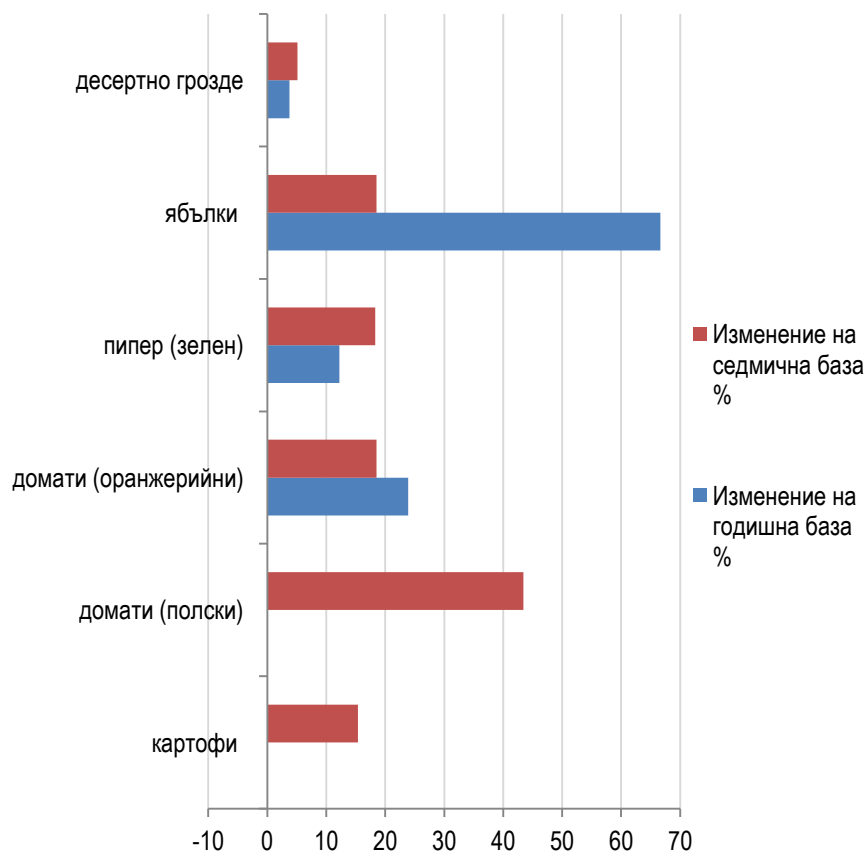
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 20.10.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

	21.10.2016	13.10.2017	20.10.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,60	0,52	0,60	0,0	15,4
домати (полски)	*	1,22	1,75	-	43,4
домати (оранжерийни)	1,55	1,62	1,92	23,9	18,5
пипер (зелен)	0,98	0,93	1,10	12,2	18,3
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,96	1,35	1,60	66,7	18,5
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,59	1,57	1,65	3,8	5,1

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 20.10.2017 г.

5. Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1880	0	1880	100.00%	194	103
Бургас	333866	470	333396	100.00%	60985.2	183
Варна	450311	13855	436456	100.00%	98742	226
Велико Търново	524013	39355.2	484657.8	100.00%	109930.78	227
Видин	304135	0	304135	100.00%	66982	220
Враца	455120	675.71	454444.29	100.00%	126206.62	278
Габрово	86390	0	86390	100.00%	17655	204
Добрич	823388	0	823388	100.00%	228734	278
Кърджали	1590	0	1300	81.76%	292	225
Кюстендил	21982	0	21602	98.27%	3078.48	143
Ловеч	144530	5223	135147	97.01%	27322	202
Монтана	433918	0	433917	100.00%	100137	231
Пазарджик	65740	0	65740	100.00%	11648	177
Перник	87445	0	71060	81.26%	13422	189
Плевен	869511	12549.9	832693.4	97.17%	214465	258
Пловдив	261660	0	261660	100.00%	39320.3	150
Разград	261216	2786	258430	100.00%	70949	275
Русе	471797	5761.1	466035.9	100.00%	97902.36	210
Силистра	357182	0	357182	100.00%	100811	282
Сливен	175100	0	175100	100.00%	26147	149
Смолян		0				
София-град	52658	0	52658	100.00%	14006	266
София	117222	113	114271	97.58%	22610	198
Стара Загора	493660	0	493660	100.00%	95601.6	194
Търговище	257588	15291	242297	100.00%	50791	210
Хасково	367350	0	367350	100.00%	64582.75	176
Шумен	366018	13432.9	352585.14	100.00%	88665	251
Ямбол	425089	0	425089	100.00%	85299.3	201
ОБЩО	8210359	109513	8052525	99.40%	1836479.4	228

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	9210	0	3955	42.94%	1336.2	338
Бургас	14714	0	14714	100.00%	6031.9	410
Варна	140378	324	140054	100.00%	63032	450
Велико Търново	305131	12493.5	283536.3	96.89%	176201.5	621
Видин	141800	1981	85918	61.45%	35181	409
Враца	358359	0	335522.9	93.63%	200936.48	599
Габрово	16263	0	12513	76.94%	6726	538
Добрич	939365	75.8	851465	90.65%	510462	600
Кърджали	1150	0	1050	91.30%	343	327
Кюстендил	6155	0	3255	52.88%	1031.43	317
Ловеч	84720	2341	75646	91.83%	43353	573
Монтана	251001	0	232420	92.60%	94029	405
Пазарджик	15170	0	8550	56.36%	5150	602
Перник	9076	0	560	6.17%	164	293
Плевен	762088	1571.9	627080.3	82.45%	360422	575
Пловдив	66618	140	64418	96.90%	45152.6	701
Разград	157530	12	157518	100.00%	97936	622
Русе	258300	487.3	247561.7	96.02%	172484.43	697
Силистра	271000	0	271000	100.00%	179550	663
Сливен	39750	0	38350	96.48%	24767	646
Смолян	625	0	625	100.00%	136.6	219
София-град	32005	0	5780	18.06%	2650	458
София	24322	191	9637	39.94%	3721	386
Стара Загора	40918	0	39118	95.60%	16267.45	416
Търговище	81913	2290	20720	26.02%	9400	454
Хасково	19800	0	16900	85.35%	5975	354
Шумен	146734	2855.7	131223.3	91.20%	74225	566
Ямбол	12907	0	4010	31.07%	1400	349
ОБЩО	4207002	24763	3683101	88.07%	2138064.6	581

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	23400				
Бургас	768319	84633	114433	59233	88400
Варна	493386	250776	204516		244350
Велико Търново	613070	365720	320955	291220	321750
Видин	302000	199100	199100	199100	49050
Враца	555355	153216	136216	97216	347970
Габрово	44500	29500	29500	29500	1200
Добрич	1318611		508815		1054232
Кърджали					
Кюстендил	55370	530	530	530	27355
Ловеч	209300	60780	82780		
Монтана	447500	214000	410900		56200
Пазарджик	40500				27900
Перник	123050	3400	3400	3400	28450
Плевен	705000	527895	527895	527895	305150
Пловдив	382715	44810	42310	42310	78665
Разград	547400	171000	338950	125000	27000
Русе	649451	554842	558092	342523	245108
Силистра	511000	511000	511000	511000	401900
Сливен	383300	125000	188800	92500	156010
Смолян					
София-град					
София	66110				800
Стара Загора	443624	118524	127062	19000	149214
Търговище	213200	53230	121230	27380	140300
Хасково	494450	15000	30000	15000	53000
Шумен	493946	322600	344200	173600	158800
Ямбол	681575				217050
ОБЩО	10 566 132	3 805 556	4 800 684	2 556 407	4 179 854

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	12900	640	640	500	3830
Бургас	330450	41900	100		194560
Варна	343206	34740			60862
Велико Търново	408158	31488			77196
Видин	234500	17740			35620
Враца	383515	11321			71426
Габрово	27340	7770	70	0	6320
Добрич	880496	16510		3390	168960
Кърджали					
Кюстендил	27708	2220	4950	102	6180
Ловеч	136863	14525			19450
Монтана	346222	28105		1000	52011
Пазарджик	19920	4855	4500	1300	8236
Перник	66960	4595	240	100	12250
Плевен	439745	74540			94790
Пловдив	183560	15440	6000	11845	32600
Разград	370935	32230		900	116785
Русе	470734	29798			98372
Силистра	340500	38700		2500	88260
Сливен	240300	59950	750	3250	29300
Смолян					
София-град					
София	46340	3750		1900	8440
Стара Загора	121662	16196	90	2500	50350
Търговище	31000	10230			45720
Хасково	52990	5000		200	22900
Шумен	358932	58083	35	3672	69419
Ямбол	422875	77415		4900	128227
ОБЩО	6 297 811	637 741	17 375	38 059	1 502 064